Nie marnuj zebranych kwiatów nagietka i naucz się suszyć je w odpowiednich warunkach

Zalety zbierania i suszenia kwiatów nagietka

Nagietek lekarski (*Calendula officinalis*) od dawna znajduje zastosowanie w zielarstwie. Gdy chcesz przygotować suszone kwiaty z własnych zbiorów, nagietek dobrze sprawdzi się na początek. Żółte i pomarańczowe koszyczki zawierają między innymi flawonoidy, karotenoidy, saponiny triterpenowe, olejki eteryczne oraz polisacharydy. Związki te odpowiadają za łagodzące i przeciwzapalne właściwości nagietka, cenione w domowej pielęgnacji oraz kosmetyce.

Bukiet piwonii Fantasy. Kompozycja z pracowni IFIORA na Mokotowie.

Świeżo zerwane kwiaty możesz dodać do letniej sałatki. Po wysuszeniu posłużą do przygotowania naparu, a po odpowiednim przetworzeniu także kremu, mydła czy maści.

Suszenie jest prostym sposobem na zachowanie zbiorów. Wymaga jednak trochę uwagi. Nadmierne ciepło niszczy część cennych składników, a bezpośrednie słońce odbiera płatkom kolor, przez co źle przygotowany susz traci zarówno wartość, jak i przyjemny zapach oraz wygląd. Odpowiednie warunki pomagają zachować barwę i substancje czynne.

Zbieraj **całe koszyczki albo same płatki** z roślin nieopryskiwanych i rosnących z dala od dróg. Najlepiej sprawdzą się nagietki z własnego ogrodu prowadzonego ekologicznie.

Kwiaty do jedzenia oddziel od tych przeznaczonych do dekoracji. W IFIORA przygotowujemy bukiety w Warszawie, jednak kwiatów z kompozycji florystycznych nie traktuj jak surowca spożywczego bez potwierdzenia ich przeznaczenia.

Najlepszy termin zbioru kwiatów nagietka

- **Termin:** Zbieraj nagietki w pełni kwitnienia, gdy koszyczki są już otwarte.
- **Stan kwiatów:** Wybieraj okazy bez śladów chorób i uszkodzeń spowodowanych przez owady. Regularnie ścinaj rozwinięte kwiaty, bo zachęca to roślinę do tworzenia następnych.
- **Pogoda i pora:** Zaplanuj zbiór na pogodny dzień. Poczekaj na całkowite odparowanie rosy. Mokre koszyczki łatwiej pleśnieją podczas suszenia. Najczęściej odpowiednie będą późne godziny poranne lub wczesne popołudnie, zanim kwiaty mocno się nagrzeją.

Przygotowywanie kwiatów do suszenia

Zebrane kwiaty **przejrzyj od razu po przyniesieniu do domu**. Odłóż wszystkie zwiędnięte, odbarwione lub uszkodzone egzemplarze. Staranne przebranie zbioru pomaga uzyskać susz, który dobrze zniesie przechowywanie.

Zrezygnuj z mycia kwiatów przed suszeniem. Woda przedłuża schnięcie i sprzyja pleśni. Drobinki ziemi czy inne zanieczyszczenia ostrożnie strząśnij albo zdejmij palcami.

Nie ugniataj zebranych koszyczków. Rozłóż je możliwie szybko. Nie zostawiaj ich ściśniętych w torbie lub głębokim naczyniu.

Zachowanie pomarańczowej barwy kwiatów

Żółty lub pomarańczowy kolor nagietka najłatwiej zachować, zapewniając mu właściwe warunki od początku suszenia. W upalny dzień słoneczny parapet może wydawać się dobrym miejscem, jednak to pozorna oszczędność czasu, bo promieniowanie UV przyspiesza rozpad barwników, zwłaszcza karotenoidów. Płatki szybko stają się blade.

Bukiet hortensji Touching Harmony, IFIORA Warszawa.

Wybierz więc cień i suche pomieszczenie z dobrym przepływem powietrza, a koszyczki rozłóż cienko na papierze, sicie albo siatce przeznaczonej do suszenia ziół. Powietrze musi swobodnie krążyć.

Pilnuj także **umiarkowanej temperatury**. W piekarniku powinna wynosić najwyżej 35–40°C. Mocniejsze ogrzewanie zmienia odcień płatków, obniża jakość suszu i zmniejsza ilość substancji aktywnych.

Regularnie zaglądaj do kwiatów. Ostrożnie je przy tym obracaj. Dzięki temu, niezależnie od wybranej metody, nie będą się sklejać, a wilgoć będzie odparowywać równomiernie. Takie spokojne suszenie pomaga zachować zapach oraz wartość nagietka jako surowca zielarskiego.

Suszenie kwiatów nagietka krok po kroku

Najlepiej zacząć od naturalnego suszenia w cieniu i przewiewie. To najprostszy sposób na suszone kwiaty, gdy nie masz specjalnego sprzętu.

Tak powstaje kompozycja w pudełku w pracowni IFIORA.

1. **Rozłożenie:** Przygotuj papier, sito, drewnianą ramkę z siatką lub suszarkę do ziół. Ułóż kwiaty pojedynczą warstwą, pozostawiając między koszyczkami trochę miejsca, ponieważ gdy się stykają, powietrze ma do nich ograniczony dostęp i schną wolniej.
2. **Miejsce:** Ustaw zbiór w suchym pomieszczeniu, do którego nie dociera bezpośrednie słońce. Zadbaj o swobodny przepływ powietrza wokół całej warstwy.
3. **Codzienna kontrola:** Delikatnie odwracaj koszyczki każdego dnia. Zależnie od temperatury i wilgotności suszenie potrwa od 7 do 14 dni.

Suszenie w suszarce lub piekarniku

Elektryczna suszarka do owoców i ziół pozwala skrócić oczekiwanie. Ustaw temperaturę nie wyższą niż 35–40°C i sprawdzaj stan kwiatów w trakcie pracy urządzenia.

Piekarnik traktuj jako rozwiązanie zastępcze, ponieważ nawet przy niskim ustawieniu może grzać nierówno, a obieg powietrza bywa niewystarczający. Jeśli z niego korzystasz, wybierz najniższą temperaturę, lekko uchyl drzwiczki, o ile instrukcja urządzenia na to pozwala, i uważnie kontroluj schnięcie.

Gotowy susz jest lekki i kruchy, łatwo się łamie, a przy tym zachowuje pomarańczowy odcień oraz swoisty zapach. Wyczuwasz jeszcze wilgoć? Kwiaty potrzebują więcej czasu. Nie chowaj ich zbyt wcześnie. Niedosuszone koszyczki mogą szybko zapleśnieć w pojemniku.

Przechowywanie suszu

Całkowicie suche kwiaty wymagają odpowiedniego opakowania i miejsca:

- **Opakowanie:** Przełóż je do szczelnego szklanego słoika, metalowej puszki lub papierowych torebek do ziół.
- **Warunki:** Znajdź dla suszu chłodne miejsce bez wilgoci i dostępu światła.
- **Ochrona:** Nie ustawiaj pojemników przy źródłach ciepła ani tam, gdzie padają promienie słoneczne.
- **Czas:** Dobrze wysuszony i przechowywany nagietek zachowuje jakość przez około 12 miesięcy. Zużyj zapas najlepiej przed następnymi zbiorami.

Bukiet piwonii Princess z pracowni IFIORA.

Praktyczna podpowiedź od pracowni IFIORA: opisz pojemnik nazwą rośliny i datą zbioru. Później łatwiej rozpoznasz starszy zapas.

Najczęstsze błędy podczas suszenia nagietka

Jakość suszu najczęściej pogarszają proste warszawskie bukiety od IFIORA pomyłki: bezpośrednie słońce, zbyt gruba warstwa kwiatów, nadmierne ogrzewanie oraz schowanie wilgotnych koszyczków. Sprawdzaj więc zbiór regularnie. Tak najłatwiej unikniesz tych błędów.

Nie zamykaj również kwiatów, które po suszeniu są jeszcze ciepłe. Pozwól im najpierw ostygnąć. Resztki wilgoci uwięzione w szczelnym pojemniku sprzyjają pleśni i mogą zniszczyć cały przygotowany zapas.